

2024/775

2024.3.6.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/775 HATÁROZATA

(2024. március 4.)

az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió elől menekülő és az Ukrajnában élő rászoruló személyek számára ingyenesen szétosztandó vagy rendelkezésre bocsátandó áruk behozatalivám- és hozzáadottértékadó-mentességéről

(az értesítés a C(2024) 1333. számú dokumentummal történt)

(Csak a lett, a litván, a lengyel, a román és a szlovák nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a 2006/112/EK irányelv 143. cikke b) és c) pontja hatályának a bizonyos termékek végleges behozatalára kivetett hozzáadottértékadó alóli mentességek tekintetében való meghatározásáról szóló, 2009. október 19-i 2009/132/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 53. cikke első bekezdésére,

tekintettel a vámmentességek közösségi rendszerének létrehozásáról szóló, 2009. november 16-i 1186/2009/EK tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 76. cikke első bekezdésére,

mivel:

- (1) 2022. február 24-én Oroszország provokáció nélküli, indokolatlan, teljes körű katonai inváziót indított Ukrajna ellen. Ennek következtében több millió ember menekült el Ukrajnából, ezért az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozat ⁽³⁾ megállapította a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlásának tényét, és részükre átmeneti védelmet vezetett be. Az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió elől menekülő személyek beáramlása a megfelelő humanitárius segítségnyújtás biztosítása és e személyek elsődleges szükségleteinek kielégítése tekintetében továbbra is kihívást jelent az érintett tagállamok számára.
- (2) 2022. február 24-én Ukrajna az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁴⁾ 16. cikkének (1) bekezdésével összhangban segítséget kért polgári védelmi felszerelések beszerzéséhez. Szolidaritásuk és támogatásuk kifejezéséként a tagállamok és a nemzetközi közösség az orosz katonai agresszió elől menekülő és az Unióba érkező személyek, valamint az Ukrajna elleni katonai agresszió által érintett egyéb személyek számára kiosztandó humanitárius segélyszállítmányokat bocsátottak rendelkezésre.
- (3) Az (EU) 2022/1108 bizottsági határozat ⁽⁵⁾ egyes tagállamok tekintetében behozatalivám- és hozzáadottértékadó-mentességet (héamentességet) biztosított az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió elől menekülő személyek és az Ukrajnában élő rászoruló személyek számára ingyenesen szétosztandó vagy rendelkezésre bocsátandó termékek behozatalára. Az (EU) 2023/829 bizottsági határozat ⁽⁶⁾ egyes tagállamok tekintetében 2023. december 31-ig meghosszabbította az említett intézkedéseket.

⁽¹⁾ HL L 292., 2009.11.10., 5. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/132/oj>.

⁽²⁾ HL L 324., 2009.12.10., 23. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1186/oj>.

⁽³⁾ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj>).

⁽⁵⁾ A Bizottság (EU) 2022/1108 határozata (2022. július 1.) az ukrajnai háború elől menekülő és az Ukrajnában élő rászoruló személyek számára ingyenesen szétosztandó vagy rendelkezésre bocsátandó áruk behozatalivám- és hozzáadottértékadó-mentességéről (HL L 178., 2022.7.5., 57. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1108/oj>).

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2023/829 határozata (2023. április 17.) az ukrajnai katonai agresszió elől menekülő és az Ukrajnában élő rászoruló személyek számára ingyenesen szétosztandó vagy rendelkezésre bocsátandó áruk behozatalivám- és hozzáadottértékadó-mentességéről (HL L 104., 2023.4.19., 25. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/829/oj>).

- (4) A Bizottság 2023. október 19-én konzultált a tagállamokkal arról, hogy szükség van-e az (EU) 2023/829 határozatban megállapított intézkedések érvényességének meghosszabbítására. E konzultációt követően 2023. október 26-án Lengyelország, 2023. október 27-én Litvánia, 2023. október 31-én Románia, 2023. november 3-án pedig Lettország és Szlovákia (a továbbiakban: kérelmező tagállamok) kérelmezte, hogy továbbra is alkalmazhassa az említett intézkedéseket.
- (5) Az Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított és indokolatlan, teljes körű orosz invázió által okozott humanitárius válság továbbra is zajlik, és az Ukrajna elleni katonai agresszió elől menekülők, illetve az Ukrajnában maradók is segísége szorulhatnak. E bizonytalan helyzet nemcsak Ukrajnára, de számos tagállamra nézve is jelentős következményekkel jár. Így a jelenlegi helyzet az 1186/2009/EK rendelet 74. cikke (1) bekezdésének a) pontja, illetve a 2009/132/EK irányelv 51. cikke első bekezdésének a) pontja értelmében vett, egy vagy több tagállam területét ért katasztrófának minősül.
- (6) Ezért helyénvaló felhatalmazni a kérelmező tagállamokat arra, hogy az 1186/2009/EK rendelet 74. cikkében meghatározott célokra behozott áruk tekintetében mentességet biztosítsanak a behozatali vámok alól, valamint hogy a 2009/132/EK irányelv 51. cikkében meghatározott célokra a kérelmező tagállamok állami szervezetei, illetve a kérelmező tagállamok illetékes hatóságai által jóváhagyott jótékonyági vagy emberbaráti szervezetek által vagy nevében behozott termékek esetében mentességet biztosítsanak a héa alól. Tekintettel a példa nélküli helyzetre, helyénvaló felhatalmazni a kérelmező tagállamokat arra, hogy vámmentességet és héamentességet biztosítsanak a humanitárius segítségnyújtásra szánt azon áruk tekintetében is, amelyeket szabad forgalomba bocsátás céljából hoznak be olyan állami szervezetek vagy más jótékonyági vagy emberbaráti szervezetek, amelyeket az áruk tervezett felhasználási helyétől eltérő kérelmező tagállamban hagytak jóvá, és ott folytatnak hasonló tevékenységeket. Annak érdekében, hogy eleget lehessen tenni a tagállamok azon kérésének, hogy segítséget nyújthassanak az Ukrajnában maradt, és az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió által súlyosan érintett személyeknek, engedélyezni kell továbbá ezen áruk ukrán állami szervezetek, illetve az illetékes ukrán hatóságok által jóváhagyott jótékonyági vagy emberbaráti szervezetek részére, az Ukrajnában élő rászoruló személyek számára történő ingyenes rendelkezésre bocsátás céljából való továbbszállítását. Továbbá helyénvaló felhatalmazni a kérelmező tagállamokat arra, hogy mentességet biztosítsanak a behozatali vámok alól az 1186/2009/EK rendelet 74. cikkében meghatározott célokra behozott áruk tekintetében, valamint mentességet biztosítsanak a héa alól a 2009/132/EK irányelv 51. cikkében meghatározott célokra behozott áruk tekintetében, amennyiben azok katasztrófaelhárító szervezetek által vagy nevében kerülnek behozatalra szabad forgalomba bocsátás céljából az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió által érintett személyek részére biztosított katasztrófaegély nyújtásának időszakában felmerülő szükségleteik kielégítése céljából.
- (7) A behozatalivám- vagy héamentességben részesülő behozatalok nyomon követése céljából a kérelmező tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió elől menekülő személyek részére történő szétosztás vagy ingyenes rendelkezésre bocsátás céljából vámmentesen behozott különböző áruk jellegéről, mennyiségéről és értékéről, az ezen áruk szétosztásának vagy rendelkezésre bocsátásának elvégzésére jóváhagyott szervezetekről, valamint azokról az intézkedésekről, amelyeket annak megakadályozására hoztak, hogy az árukat az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió elől menekülő személyek szükségleteinek kielégítésétől eltérő célokra használják fel.
- (8) Az e határozatban megállapított feltételeknek való megfelelés biztosítása, a szabálytalanságok megelőzése, valamint az Unió és a tagállamok pénzügyi érdekeinek védelme érdekében a kérelmező tagállamoknak kockázatkezelési és megfelelő vámellenőrzési intézkedések alkalmazásáról kell gondoskodniuk a behozatalivám- vagy héamentesség hatálya alá tartozó áruk szabad forgalomba bocsátása és felhasználása, valamint Ukrajnába történő későbbi továbbszállítása tekintetében. A meghozott intézkedéseket az e határozatban megállapított határidőn belül be kell jelenteni a Bizottságnak.
- (9) Figyelembe véve azokat a kihívásokat, amelyekkel a kérelmező tagállamok szembesülnek, a behozatalivám- és héamentességet a 2024. január 1. utáni behozatalokra is biztosítani kell. A mentességeknek 2024. december 31-ig kell hatályban maradniuk.
- (10) Az 1186/2009/EK rendelet 76. cikkének első bekezdésében és a 2009/132/EK irányelv 53. cikkének első bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Bizottság 2023. november 27-én konzultált a tagállamokkal,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az áruk az 1186/2009/EK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti behozatali vámoktól és a 2009/132/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti behozatalra kivetett hozzáadottérték-adótól mentesen behozhatók, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:

a) az áruk az alábbi felhasználási célok egyikét szolgálják:

- i. a c) pontban említett szervek és szervezetek általi, az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió elől menekülő személyek javára történő ingyenes szétosztás;
- ii. az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió elől menekülő személyek részére történő ingyenes rendelkezésre bocsátás, miközben az áruk a c) pontban említett szervek és szervezetek tulajdonában maradnak;

b) az áruk eleget tesznek az 1186/2009/EK rendelet 75., 78., 79. és 80. cikkében, valamint a 2009/132/EK irányelv 52., 55., 56. és 57. cikkében meghatározott feltételeknek;

c) az áruk szabad forgalomba bocsátás céljából állami szervezetek – ideértve az állami szerveket, közintézményeket és egyéb közjogi intézményeket – vagy az áruk tervezett felhasználási helye szerinti államok, azaz Lettország, Litvánia, Lengyelország, Románia és Szlovákia (a továbbiakban: kérelmező tagállamok) illetékes hatóságai által jóváhagyott jótékonyági vagy emberbaráti szervezetek által vagy nevében kerülnek behozatalra.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett áruk az 1186/2009/EK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti behozatali vámoktól mentesen és a 2009/132/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti behozatalra kivetett héától mentesen vihetők be az áruk tervezett felhasználási helye szerinti kérelmező tagállamtól eltérő kérelmező tagállamba is, feltéve, hogy az árukat olyan állami szervezetek vagy az illetékes hatóságok által jóváhagyott más jótékonyági vagy emberbaráti szervezetek hozzák be szabad forgalomba bocsátás céljából, amelyek az áruk tervezett felhasználási helye szerinti tagállamban hasonló tevékenységeket folytatnak.

Az áruk két tagállam közötti átszállításának feltétele, hogy arról egy jóváhagyott jótékonyági vagy emberbaráti szervezet előzetes értesítést küldjön a behozatalivám- és héamentességet biztosító kérelmező tagállam illetékes hatóságainak.

(3) Az (1) és (2) bekezdéssel összhangban behozatalivám- és héamentességben részesülő szervezetek – a behozatalivám- és héamentességet megadó kérelmező tagállam illetékes hatóságainak előzetes értesítése mellett – az (1) bekezdésben említett, behozatalivám- és héamentességben részesített árukat az Ukrajnában élő rászoruló személyek számára történő ingyenes szétosztás céljából átadhatják az ukrán illetékes hatóságok által jóváhagyott ukrán állami szervezeteknek vagy más jótékonyági vagy emberbaráti szervezeteknek.

(4) Az 1186/2009/EK rendelet 75–80. cikkében, valamint a 2009/132/EK irányelv 52–57. cikkében foglalt követelmények teljesülésének feltétele mellett az áruk akkor is jogosultak az 1186/2009/EK rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti behozatali vámoktól mentes és a 2009/132/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti behozatalra kivetett hozzáadottérték-adótól mentes behozatalra, ha azok katasztrófaelhárító szervezetek által vagy nevében kerülnek behozatalra szabad forgalomba bocsátás céljából az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió által érintett személyek részére biztosított katasztrófasegély nyújtásának időszakában felmerülő szükségleteik kielégítése céljából.

2. cikk

A tagállamok havonta, a jelentéstételi hónapot követő hónap tizenötödik napján közlik a Bizottsággal az 1. cikk alapján behozatalivám- és héamentesen importált áruk jellegére, mennyiségére és értékére vonatkozó adatokat.

A tagállamok 2025. március 31-ig benyújtják a Bizottságnak a következőket:

- a) az 1. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett, a tagállamok illetékes hatóságai által jóváhagyott szervezetek jegyzéke;
- b) az 1. cikk alapján behozatalivám- és héamentesen importált árukra vonatkozó alábbi összesített információk:
 - i. a vám-árnyilatkozat száma;
 - ii. a vám-árnyilatkozat átvételének időpontja;
 - iii. a vámeljárás kódja;
 - iv. a kérelmező tagállam vagy az áruk tervezett felhasználási helye szerinti ország;
 - v. a Kombinált Nomenklátúra-kód;
 - vi. az Európai Községek integrált vámtarifája szerinti kód (TARIC-kód);
 - vii. a nettó tömeg;
 - viii. adott esetben a kiegészítő mértékegység;
 - ix. az áruk értéke;
 - x. a vámtétel;
 - xi. a héamérték;
 - xii. a be nem szedett vámok és héa összege;
 - xiii. az áruk származása;
 - xiv. az 1. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett szervek és szervezetek megnevezése;
- c) az 1186/2009/EK rendelet 78., 79. és 80. cikkének, valamint a 2009/132/EK irányelv 55., 56. és 57. cikkének való megfelelés biztosítása érdekében hozott intézkedések, valamint adott esetben a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ 46. cikke alapján hozott kockázatkezelési és vámenellenőrzési intézkedések az e határozat hatálya alá tartozó áruk tekintetében.

3. cikk

Az 1. cikk a Lettországra, Litvániára, Lengyelországra, Romániára és Szlovákiára irányuló behozatalokra alkalmazandó a 2024. január 1-jétől 2024. december 31-ig tartó időszakban.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, Románia és a Szlovák Köztársaság a címzettje.

Ezt a határozatot 2024. január 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2024. március 4-én.

a Bizottság részéről
Paolo GENTILONI
a Bizottság tagja

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).